2. GAIA

GAIXOTASUN PERIODONTALAREN GAUR EGUNGO SAILKAPENA

Egileak:

García-De La Fuente AM, Estefanía-Fresco R, Aguirre-Zorzano L A

OCW-2016

CC BY NC SA

GAIXOTASUN PERIODONTALAREN GAUR EGUNGO SAILKAPENA

Gaixotasun Periodontalaren etiologiaren barruan faktore ugari daude; hori dela eta, bere sailkapena aldatu egin da oso urtean zehar. Nahiz eta Periodontzian aldi bereko sailkapen ezberdinak egon, gaur egun 1999an finkatutakoa da kontuan hartzen dena.

Kontuan izan behar dugu, sailkapen hori egin zutenean ikertzaileak saiatu zirela entitate nosologiko guztiak ezberdintzen. Dena dela, Periodontzian, bestelako Osasun Zientzietan bezalaxe, aurrerapen handiak eta nabariak egiten dira, eta baliteke etorkizunean sailkapen hau aldatzea; Armitagek, orain dela denbora gutxi, (2014) esan zuen ***"sailkapena egiten dugunean, pentsatu behar dugu lan hori bukatu barik dagoela".***

Sailkapen hori publikatu zuen Armitage-k (***Armitage 1999***), International World Workshop in Clinical Periodontics-ek adostutakoari jarraituz.

Gaur egungo sailkapena 4 talde handiek osatzen dute; lau talde horiek entitate nosologiko ezberdinetan zatituko dira. 1999-ko sailkapenaren arabera Gaixotasun Periodontalek hurrengo patologiak osatzen dituzte: ***(Armitage 1999, Machuca G & Gonzalez-Jaranay M 2005)***

TAULA 1. BAKTERIO-PLAKAK ERAGINDAKO HORTZOI-GAIXOTASUNAK. (Periodontoan intsertzio-galerarekin edo gabe; intserzio-galera egotekotan, hori ez da aurreratzen)

1.- Bakterio-plakak eragindakoa soilik:

a) Faktore lokalek eragiten ez dutenak.

b) Faktore lokalek eragiten dutenak (ikusi taula 4: , A TALDEA)

2.-Faktore sistemikoek eragindako edo aldatutako Gaixotasun gingibala

a) Sistema endokrinoarekin lotutakoak:

✓Pubertaroarekin lotutako gingibitisa

✓Hilekoarekin lotutako gingibitisa

✓Haurdunaldiarekin lotutako gingibitisa:

- Gingibitisa
- Granuloma piogenikoa
- Haurdunaldiko Diabetes Mellitusarekin lotutako gingibitisa

b) Odol-diskrasiekin lotutako Gingibitisak:

✓Leuzemiekin lotutako Gingibitisa

✓Bestelakoak

GP Gaur Egungo Sailkapena

TAULA 1. BAKTERIO-PLAKAK ERAGINDAKO HORTZOI-GAIXOTASUNAK. (Periodontoan intsertzio-galerarekin edo gabe; intserzio-galera egotekotan, hori ez da aurreratzen)

3. Gaixotasun Gingibalak medikamentuek (drogek) aldatutakoak:

a) Hortzoiaren handitzeak drogek eragindakoak:

b) Gingibitisak drogek eragindakoak:

- ✓Antisorgailuekin lotutako gingibitisa
- ✓Bestelakoak

4. Gaixotasun gingibalak elikaduraren gabeziak (malnutrizio) aldatutakoa:

a) Gingibitisa azido askorbiko-gabeziak eragindakoa.

b) Bestelakoak

TAULA 2.- GAIXOTASUN GINGIBALAK NON BERE JATORRIAN (GENESI) BAKTERIO-PLAKAK EZ DU GARRANTZIA HANDIRIK

1. Bakterio espezifikoaen jatorriko gaixotasun gingibalak:

a) *Neisseria gonorrhea-ri lotutako patologia*
b) Treponema Pallidum-ri lotutako patologia
c) Bestelako *estreptococo-ei lotutako patologia*
d) Bestelakoak

2.- Birusek eragindako gingibitisa

a) Herpes birus-ak egindakoa:
- ✓Gingibo-estomatitis herpetiko primarioa
- ✓Aho-Herpes atzerakaria
- ✓Barizela-zoster birusak eragindako infekzioa

b) Bestelakoak

GP Gaur Egungo Sailkapena

TAULA 2.- GAIXOTASUN GINGIBALAK NON BERE JATORRIAN (GENESIS) BAKTERIO-PLAKAK EZ DU GARRANTZIA HANDIRIK

3.- Patologia gingibala (jatorri fungikoa):

a) Kandida espezieak eragindakoa: Kandidiasi gingibal hedatua /hortzoi-kandidiasi hedatua
b) Eritema gingibal lineala /hortzoi-eritema lineala
c) Histoplasmosia
d) Bestelakoak

4.- Lesio gingibalak jatorri-genetikoakoak :

a) Fibromatosi gingibal hereditarioa
b) Bestelakoak

TAULA 2.- GAIXOTASUN GINGIBALAK NON BERE JATORRIAN (GENESIS) BAKTERIO-PLAKAK EZ DU GARRANTZIA HANDIRIK

5.- Lesio gingibalak jatorri-sistemikokoak :

a) Gaitz mukokutaneoak:

- ✓Liken laua
- ✓Penfigoidea
- ✓Penfigo arrunta
- ✓Eritema multiformea
- ✓Lupus eritmatoso
- ✓Lesio farmakoek eta bestelakoek eragindakoak

b) Erreakzio alergikoak:

- ✓Hortzak konpontzeko materialak (Merkurio, Nikel, Akriliko,bestelakoak)
- ✓Hortzoian eragindako erreakzioak :
  - •Hortz-pastak /kolutorioak eragindakoak
  - •Txikleen aditiboak
  - • Elikagai eta bestelako aditiboak
  - •Bestelakoak

} eragindakoak

GP Gaur Egungo Sailkapena

TAULA 2.- GAIXOTASUN GINGIBALAK NON BERE JATORRIAN (GENESIS) BAKTERIO-PLAKAK EZ DU GARRANTZIA HANDIRIK

6.- Lesio traumatikoak (artifizialak,iatrogenikoak,ustekabekoak):
- a) Eragile/agente kimikoak eragindako lesioak
- b) Eragile/agente fisikoak eragindako lesioak
- c) Eragile/agente termikoak eragindako lesioak

7.- Gorputz arrotzek eragindako lesioak

8.- Bestelakoak (espezifikatu barik)

TAULA 3. PERIODONTITIS ETA ABZESU PERIODONTALAK

1. Periodontitis kronikoa:

a) Mugatua

b) Hedatua

2. Periodontitis agresiboa:

a) Mugatua

b) Hedatua

Kokapena:

- Mugatua: < %30
- Orokorra: > %30

Larritasuna:

(Intsertzio-galera (IG)

- Hasierakoa (IG: 1-2mm)
- Moderatua(IG: 3-4 mm)
- Larria (IG ≥ 5 mm)

GP Gaur Egungo Sailkapena

TAULA 3. PERIODONTITIS ETA ABZESU PERIODONTALAK

3. Gaixotasun sistemikoekin lotutako periodontitisa:

a) Alterazio hematologikoekin lotutakoak:

- Bereganatutako neutropenia
- Leuzemiak
- Bestelakoak

b) Alterazio genetikoekin lotutakoak:

- Neutropenia zikliko familiarra
- Down- Sindromea
- Adhesio leukozitariaoaren gabeziak sortutako Sindromea
- Papillon-Lefévre-Sindromea
- Chediak-Higasi-Sindromea
- Histiozitosia
- Glukogenoa gordetzeko sindromea
- Haur-agranulozitosia (genetikoa)
- Cohen-Sindromea
- Ehlers-Danlos-Sindromea (IV eta VIII motakoak)
- Hipofosfatasia
- Bestelakoak

c) Espezifikatu gabeak

GP Gaur Egungo Sailkapena

TAULA 3. PERIODONTITIS ETA ABZESU PERIODONTALAK

4. Gaixotasun periodontal nekrotiziarrak:

a) Gingibitis ultzero-nekrotiziarra (GUN)
b) Periodontitis ultzero-nekrotiziarra (PUN)

5. Periodontoko abzesuak

a) Hortzoiko abzesuak
b) Periodontoko abzesuak
c) Abzesu perikoronarioa /hortz-koroaren inguruko abzesua

GP Gaur Egungo Sailkapena

TAULA 4. ERPINEKO LESIOEKIN LOTUTAKO PERIODONTITISA ETA ALTERAZIO ETA PERIODONTOKO FORMA-ANORMALTASUNAK

1. Erpineko lesioekin lotutako periodontitisa:

Lesio endoperiodontal konbinatuak

2. Bereganatutako forma-anormaltasunak edo garapenarekin lotutakoak:

A. Hortzekin lotutako faktore aldatzaile edo hartaratzaileak (bakterio-plaka pilaketa errazten duten faktoreak)

- ✓Faktore anatomikoak (hortz-faktoreak)
- ✓Hortz-errestaurazioak
- ✓Sustraiaren hausturak
- ✓Sustraiaren iduneko birxurgapenak eta esmalte-perlak

TAULA 4. ERPINEKO LESIOEKIN LOTUTAKO PERIODONTITISA ETA ALTERAZIO ETA PERIODONTOKO FORMA-ANORMALTASUNAK

2. Bereganatutako forma-anormaltasunak edo garapenarekin lotutakoak:

A. Hortzekin lotutako faktore aldatzaile edo hartaratzaileak (bakterio-plaka pilaketa errazten duten faktoreak)

B. Hortz inguruko alterazio eta forma-anormaltasunak:

- ✓Hortzoiaren atzera-egitea (Ehun bigunak)
  - Mihi-aldeko/masail-aldeko gainazalak
  - Hortzartekariak (papilar)
  - Hortzoi keratinizatuaren akatsa
  - Bestibuluaren sakontasunaren murrizketa
  - Gihar-/Galgatxoren kokapen aberrantea
- ✓Hortzoiaren handitzeak:
  - Pseudopoltsak
  - Ertz trinkotasunik gabeko hortzoia
  - Hortzoiaren mugikortasun handiagoa
  - Hortzoiaren handitzeak (ikusi taula 1: 3 eta 4 puntuak)
  - Kolore anormala

TAULA 4. ERPINEKO LESIOEKIN LOTUTAKO PERIODONTITISA ETA ALTERAZIO ETA PERIODONTOKO FORMA-ANORMALTASUNAK

2. Bereganatutako forma-anormaltasunak edo garapenarekin lotutakoak:

A. Hortzekin lotutako faktore aldatzaile edo hartaratzaileak (bakterio-plaka pilaketa errazten duten faktoreak)
B. Hortz inguruko alterazio eta forma-anormaltasunak:

C. Hortzik gabeko gandorren alterazio mukogingibalak:

- ✓Hortzik gabeko gandorraren hutsune bertikalak /horizontalak
- ✓Ehun gingibal/keratinizatuaren akatsa
- ✓Ehun bigun/gingibalaren handitzeak
- ✓Gihar-/Galgatxoren kokapen aberrantea
- ✓Bestibuluaren sakontasunaren murrizketa
- ✓Kolore anormala

D. Trauma Oklusal

- ✓Trauma oklusal primario
- ✓Trauma oklusal sekundario

GP Gaur Egungo Sailkapena

BIBLIOGRAFIA

Armitage, G. C. (1999). Development of a classification system for periodontal diseases and conditions. Annals of periodontology, 4(1), 1-6.

Armitage, G. C. (2002). Classifying periodontal diseases--a long-standing dilemma. Periodontology 2000;30:9-23

Armitage, G. C. (2014) AAP centennial commentary: theme 3: Evolution and application of classification systems for periodontal diseases--a retrospective commentary*. J of Periodontol. Mar;85(3): 369-71. doi: 10.1902/jop.2014.130700.

Machuca Portillo, G & González-Jaranay Ruiz M: (2005) Capítulo 3. Clasificación. "Manual Sepa de Periodoncia y Terapéutica de Implantes. Fundamentos y Guía Práctica" de S.E.P.A, liburuan.
Editorial Panamericana, 2005